

Reactie van RODAP

Consultatie van het voorontwerp voor het Implementatiewetsvoorstel Richtlijn auteursrecht in de digitale eengemaakte markt

RODAP
Contactpersoon: Mr. S.Timmer
info@rodap.nl

Algemeen – artikel 18 Richtlijn

RODAP kan zich vinden in de visie van de wetgever dat het deel van artikel 18 van de Richtlijn waarin wordt bepaald dat makers recht hebben op een billijke vergoeding, geen wetswijziging behoeft omdat hierin reeds is voorzien in de huidige Auteurswet. In het algemeen menen wij dat het huidige auteurscontractenrecht in de Auteurswet al vrijwel geheel voldoet aan de overeenkomstige bepalingen uit de Richtlijn.

Artikel 25 ca – Transparantieverplichting – artikel 19 Richtlijn

In artikel 19 van de Richtlijn wordt een transparantieverplichting opgelegd aan de exploitanten (artikel 25ca van de implementatiewet). De exploitant of zijn rechtsopvolger moet elk jaar de maker informeren over de exploitatie, de opbrengsten en de verschuldigde vergoeding. Deze administratieve verplichting zal een enorme administratieve lastenverzwaring betekenen voor de exploitanten als deze niet zorgvuldig wordt omschreven.

In dat kader verzoekt RODAP de wetgever om gebruik te maken van de bevoegdheid die lidstaten wordt geboden in de Richtlijn: om in artikel 25ca op te nemen althans in de toelichting bij het wetsvoorstel te benoemen, dat de aan te leveren informatie in bepaalde gevallen beperkt mag blijven tot die informatie die een exploitant redelijkerwijs verwacht mag worden op te leveren vanwege de anders disproportionele lastenverzwaring. RODAP denkt aan gevallen waarbij een exploitant een catalogus van werken exploiteert via meerdere VOD exploitatievormen en in dat geval alleen *de te schatten behaalde winst* met het desbetreffende werk moet opleveren alsmede *een inschatting van het percentage aan kosten*. Deze specificering voorkomt een onhaalbare hoeveelheid aan verzoeken van betrokkenen bij exploitanten, hetgeen zal leiden tot een disproportionele post aan vereiste handelingen en kosten hetgeen op haar beurt weer leidt tot een onwenselijk businessmodel. Ook wordt hiermee voorkomen dat tijd- en geldroevende discussies moeten worden gevoerd over de vraag of de informatie die wordt gevraagd concurrentiegevoelige informatie inhoudt

en hoe wordt verzekerd dat deze niet oneigenlijk zal worden gebruikt. Uiteindelijk zal immers geen van partijen gebaat zijn bij een weglekken van kosten vanwege administratieve verplichtingen, welke ten koste gaan van het aandeel van de rechthebbenden en een negatieve prikkel opleveren voor de exploitanten om Nederlandse content te blijven maken en uit te zenden.

Daarnaast is RODAP er voorstander van dat, als het gaat om informatie waarover de wederpartij van de maker of uitvoerend kunstenaar niet beschikt, maar diens sublicentienemer wel, deze informatie moet worden opgevraagd via de wederpartij van de maker of uitvoerend kunstenaar. Deze mogelijkheid wordt geboden door de Richtlijn, maar daarvan maakt het implementatievoorstel geen gebruik. RODAP stelt voor dat wel te doen, onder andere omdat de wederpartij in contractuele relatie met de makers en uitvoerend kunstenaars staat en dus met hen kan overeenkomen dat zij gedeelde informatie vertrouwelijk dienen te behandelen, onverminderd hun mogelijkheid om gedeelde informatie te gebruiken om hun rechten uit hoofde van de Richtlijn uit te oefenen (zie overweging 76 van de Richtlijn). Ook dit kan voorzien in het voorkomen van tijd- en geldroevende discussies over de vraag hoe moet worden voorkomen dat gedeelde informatie oneigenlijk wordt gebruikt.

Artikel J inzake het herroepingsrecht in artikel 25e Aw - artikel 22 Richtlijn - non usus

Ten aanzien van het herroepingsrecht van artikel 22 van de Richtlijn is klaarblijkelijk afgeweken van de beoogde nauwgezette 'vertaling' van de Richtlijn in nationaal recht. In de tekst van het in stand gelaten artikel 25e Aw is immers het herroepingsrecht nog mogelijk indien *niet voldoende* wordt geëxploiteerd, terwijl de Richtlijn dit (overigens niet dwingendrechtelijk) herroepingsrecht uitdrukkelijk laat slaan op de situatie dat *niet* wordt geëxploiteerd. Volgens onderdeel 80 van de considerans van de Richtlijn heeft het herroepingsrecht betrekking op het geval dat werken *helemaal niet* worden geëxploiteerd. Deze afwijking van de Richtlijn achten wij niet wenselijk, mede gelet op het ingrijpende

karakter van het herroepingsrecht voor exploitanten, die rechten hebben verworven en daarin ook hebben geïnvesteerd. Bovendien bestaat het risico dat geen sprake meer is van een geharmoniseerd recht op dit belangrijke onderdeel, indien in andere lidstaten het herroepingsrecht wel wordt toegesneden op Richtlijnartikel 22. Wij zouden tenminste graag een nadere toelichting zien op deze afwijkende positie van Nederland ten aanzien van Richtlijntekst.

Daarnaast geldt dat in de Richtlijn in de mogelijkheid wordt voorzien dat lidstaten deze regeling buiten toepassing verklaren voor werken waaraan meerdere makers een bijdrage hebben geleverd. RODAP pleit ervoor dat de wetgever deze mogelijkheid benut voor audiovisuele werken zoals filmwerken. Voor het realiseren van een filmwerk, zijn grote financiële investeringen benodigd. Deze investeringen en het bijbehorende financiële risico wordt gedragen door producenten en de exploitanten. De sector is er niet bij gebaat als er onzekerheid is over de mogelijkheid van makers om, bij een beperkte exploitatiemogelijkheid om welke reden dan ook, het recht tot exploitatie te kunnen herroepen. Dit maakt dat er vooraf minder snel zal worden geïnvesteerd in filmwerken waarvan de populariteit (en daarmee exploitatiemogelijkheid) onzeker is hetgeen de creatieve vrijheid en pluraliteit van de in Nederland te produceren filmwerken schaadt. RODAP meent dat het huidige artikel 25 e lid 2 Aw niet ver genoeg gaat en dat dient te worden voorzien in een volledige uitzondering voor filmwerken waaraan meerdere rechthebbenden een bijdrage hebben geleverd.

Artikel 29c Aansprakelijk voor content van hun gebruikers en notice and staydown - artikel 17 Richtlijn

Doel van de regeling was een eerlijkere vergoeding voor rechthebbenden voor het gebruik van hun werk door derden en (grote) platformaanbieders op platforms. In de Richtlijn is echter gekozen voor het vragen van toestemming en een verschuiving van de aansprakelijkheid, in plaats van een vergoedingsaanspraak te regelen. Het mee-profiteren van de content van een derde wordt hierdoor voor een platformaanbieder weliswaar niet zonder risico, tot het afdragen van een redelijke vergoedingen voor de rechten noopt het

niet. Het is onwaarschijnlijk dat platformaanbieder hierdoor geprikkeld worden (en dat geldt zeker voor de gebruiker) om redelijke vergoedingsafspraken te maken. Dit klemt bij de RODAP leden die content maken en distribueren.

In de toelichting zou dan ook kunnen worden benadrukt dat gelet op het doel van de regeling primair een inspanningsverplichting op de platformaanbieder rust met de rechthebbenden tot een redelijke vergoedingsafpraak te komen en dat de aansprakelijkheidsregeling slechts een vangnet is voor het uitblijven daarvan. Uiteraard doet dat niet af aan het uitgangspunt dat de individuele rechthebbenden binnen RODAP zeggenschap houden of hun content ge-upload kan worden tegen de overeen te komen vergoeding. Daarom zou ook benadrukt moeten worden dat een notice and staydown-procedure bij niet-gelicentieerde uploads toegankelijk, snel en doeltreffend moet worden ingericht, waarbij het niet onnodig moeilijk moet worden gemaakt voor rechthebbenden (zoals nu vaak het geval is) om de plicht van take down en staydown te doen effectueren.

Artikel 45 ga - Inzet bemiddeling

Op zichzelf kan er meerwaarde ontstaan als er een onpartijdige instantie is of bemiddelaars zijn waarop een beroep kan worden gedaan, zeker naarmate daar meer ervaring en expertise is verzameld en tot een onafhankelijke beoordeling kan worden gekomen van de standpunten en belangen van betrokken partijen. RODAP vraagt zich wel of in hoeverre in het bepaalde in artikel 13 van de Richtlijn wordt voorzien via de voorgestelde tekst van artikel 45 ga.

In artikel 13 van de Richtlijn staat immers dat de lidstaten moeten zorgen voor de *oprichting* danwel *aanwijzing* van een onpartijdige instantie of bemiddelaars. In het ontwerp artikel 45 ga is daarover niets terug te vinden; er staat alleen dat wanneer partijen over VOD-exploitatie geen overeenstemming kunnen bereiken, zij een bemiddelaar kunnen inschakelen. Dat kunnen zij ook nu al doen, zodat de vraag is wat artikel 45 ga toevoegt en in hoeverre artikel 45 ga een voldoende getrouwe omzetting is van artikel 13 van de Richtlijn.

RODAP acht het in ieder geval van belang dat de wetgever nadere voorwaarden zal neerleggen in de relevante wet-en/of regelgeving, waaronder dat de bemiddelingsinstantie over specifieke kennis over de relevante sector beschikt en hoe het onderhandelingsmechanisme met behulp van de bemiddelingsinstantie moet verlopen, met inbegrip van de timing en duur van de bijstand bij de onderhandelingen en de toewijzing van de kosten. De lidstaten moeten er daarbij voor zorgen dat de administratieve en financiële lasten evenredig blijven om de efficiëntie van het onderhandelingsforum te garanderen.